

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS**NUTARTIS**

2023 m. spalio 16 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas), Egidijus Tamošiūnienė ir Agnė Tiknūtė,

susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 28 d. paduotu **ieškovo I. K.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 4 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu atidėti žyminio mokesčio sumokėjimą,

n u s t a t ė :

Ieškovas I. K. padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 4 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo atmestas jo ieškinys atsakovams A. J. ir G. J. dėl 50 000 Eur sumos pagal akcijų pirkimo–pardavimo sutartį priteisimo ir patenkintas atsakovo A. J. priešieškinis dėl 25 000 Eur nuostolių atlyginimo priteisimo. Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamų teisės klausimų yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Ieškovo paduotame kasaciniame skunde nurodoma: 1) teismai netinkamai aiškino ir taikė CK 6.145, 6.222 straipsnius ir nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos dėl restitucijos taikymo. Teismai nepagrįstai nespėdė klausimo, ar nagrinėjamu atveju apskritai taikytina restitucija. Ieškovas bendrovės akcininku buvo iki 2016 m. kovo 25 d., po to akcininku tapo atsakovas A. J. Šiam atsakovui 2016 m. vasario 12 d. vienašališkai nutraukus sutartį, restitucija jo naudai buvo įgyvendinta, todėl teismai nepagrįstai antrą kartą taikė restituciją, priteisdami jam iš ieškovo 25 000 Eur kompensaciją už nuvertėjusias bendrovės akcijas. Kasacinio teismo išaiškinta, kad esminis restitucijos tikslas – grąžinti šalis į buvusią padėtį, tačiau tokio grąžinimo pasėkoje jis negali gauti daugiau, nei turėjo. Teismai šį draudimą pažeidė, nes, taikius restituciją, atsakovas gavo daugiau, nei turėjo, o ieškovas liko blogesnėje padėtyje; 2) teismai pažeidė įrodinėjimo ir įrodymų vertinimo taisyklės bei nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, dėl to padarė nepagrįstas išvadas, kad sutarties sudarymo metu bendrovės akcijų vertė buvo 50 000 Eur, o jų grąžinimo atsakovui metu – 0 Eur, ir kad ieškovas privedė bendrovę prie bankroto. Teismai nepagrįstai akcijų vertę prilygino sutartyje nurodytai jų kainai ir formaliai konstatavo, kad grąžintų akcijų vertė buvo 0 Eur. Tokią išvadą teismai padarė neturėdami jokių rašytinių įrodymų, kurių pagrindu būtų galima nustatyti akcijų vertę jų perleidimo ir grąžinimo metu. Bankroto bylą nagrinėjusių teismų procesiniuose sprendimuose nėra nurodyta, kad būtent ieškovo veiksmai lėmė bendrovės nemokumą, o jos nemokumo momentas iki šiol nenustatytas.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad jais neformuluojami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, nenagrinėtinas ieškovo prašymas atidėti žyminio mokesčio sumokėjimą.

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tiknūtė